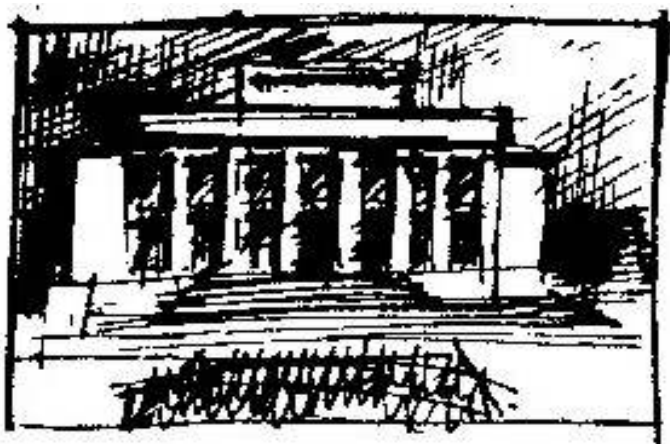

Z P R A V O D A J

Spolek přátel
Národního divadla Brno

www.spndb.cz

Vážení a milí přátelé opery, baletu a činohry,

příznivci opery, baletu a činohry,

období dovolených je pryč, pomalu se začíná hlásit podzim. Nic ale nebrání tomu, abyste si i v tomto čase udělali radost – a to ne malou. Vaše divadla Vám nabízejí bohatý výběr operních, baletních a činoherních představení.

V úterý 1. listopadu 2022 Vás zveme v 17 hodin do Mozartova sálu Reduty k setkání, zpívání a vzpomínání Jarmily Krátké a s jejími hosty

Zprávy výboru:

Každou první středu v měsíci nás stejně jako v loňské sezoně najdete v Redutě, a to od 16 do 17 hodin. Prosíme, respektujte tento čas.

Naši jubilanti v říjnu a listopadu (kulaté a půlkulaté narozeniny)

Miluše Nedbalová	Marie Vincencová	Anežka Krsová
Jana Batelková	Josef Humlíček	Věra Vrbová
Zora Vejrostová	Hana Fialová	Ludmila Kaloudová
Jarmila Štěrbáčková	Věra Dadáková	Marta Trávníková
Miloš Veselý	Eva Pavelková	Hana Racková
Alena Makovská		Pavel Rabuch
Klára Bednářová		Jana Pončíková

Vážení jubilanti, členové výboru SPNdB Vám upřímně přejí pevné zdraví, spokojenost a taky štěstí. Žít šťastně, to znamená neztrácet humor, dělat každodenní maličkosti s láskou na těšit se i z malých, náhodných radostí.

8. října 2022 vyhlásila Herecká asociace v historické budově ND Praha vítěze Cen Thálie 2022.

- **Opera – ženy:** hostující sopranistka Jana Sibera (Manon v opěře J. Masseneta) – ND moravskoslezské Ostrava

- **Opera – muži:** hostující barytonista Martin Bárta (Jago ve Verdiho opěře *Otello*) – Divadlo F. X. Šaldy

- **Balet, tanec – ženy:** Natalia Adamska (*Carmen*) – ND moravskoslezské Ostrava

- **Balet, tanec – muži:** Sergio Mández Romero (role Jeho v inscenaci *Sólo pro tři* P. Zusky) – Moravské divadlo Olomouc

- **Ceny Thálie za celoživotní mistrovství:** Libuše Márová (opera), Libuše Králová (balet, tanec), František Němec (činohra).

- Ve věku 86 let zemřel 11. 10. 2022 tanečník, choreograf, herec, mim Jaroslav Čejka (*22. 7. 1936), držitel Ceny Thálie 2001 za celoživotní mistrovství v oboru tanec, balet. V 50. – 70. letech byl členem Baletu ND Praha, kde vytvořil 4 desítky rolí. 25 let spolupracoval s tanečním souborem Pavla Šmoka. Poslední rozloučení se uskutečnilo v jeho rodné Opavě, kde byl na Městském hřbitově pohřben.

- 16. 10. 2022 zemřel ve věku 88 let Josef Somr (*15. 4. 1934), nepřehlédnutelný herec té generace, která dělala poctivé divadlo, majitel charakteristického hlasu, skromný, přátelský člověk. 20 let byl členem ND Praha, kde vytvořil přes 70 rolí. Pracoval i v televizi a rozhlase.

Divadelní jubilea, vzpomínky – říjen

📖 2. 10. 1922 se narodil skladatel Otmar Mácha (†14. 12. 2006). Absolvent pražské konzervatoře působil v l. 1947 – 62 jako hudební režisér a dramaturg Čs. rozhlasu, pak skladatel ve svobodném povolání. Opery: *Polapená nevěra*, *Jezero Ukereve*, *Růže pro Johanku*, *Svatba na oko*, *Kolébka pro hříšné panny*, *Proměny Prométheovy*, *Nenávistná láska*.

📖 4. 10. 1942 se narodila sopranistka Marta Cihelníková. Absolventka pražské konzervatoře byla v l. 1965 – 69 elévkou brněnské opery, dále sólistka opery v Banské Bystrici, v Plzni, od r. 1973 v ND Praha. Z rolí: Mařenka, Jenůfa, Milada, Nastasja, Gioconda, Tosca, Káťa, Kabanicha, Katrena (*Krútnava*)... Působila pedagogicky na hudebně-dramatickém oddělení pražské konzervatoře.

📖 6. 10. 1887 se narodila sopranistka Maria Jeritzová (vl. jménem Marie Marcelina Jedličková). Zpěv studovala v Brně a divadelní dráhu zahájila ve sboru brněnské německé opery. Sólisticky začínala v l. 1908 – 10 v operetě v Mnichově. V opěře debutovala v Olomouci (1910), poté nastoupila angažmá v Lidové opěře ve Vídni (1910 – 13). Na přímluvu císaře Františka Josefa I. byla přijata do Dvorní (Státní) opery, kde setrvala až do r. 1935. Vystupovala v řadě evropských zemí, v l. 1921 – 32 pravidelně v MET. Svým výkonem v roli Jenůfy přispěla k úspěchu *Její pastorkyně* ve Vídni (1918) a MET (1924). Největších úspěchů dosáhla v operách R. Strausse. Zemřela 10. 7. 1982.

📖 12. 10. 1957 se narodil tenorista Jan Ježek. Absolvent pražské konzervatoře byl na začátku kariéry sólistou plzeňské opery a karlínského Hudebního divadla. V r. 1991 se stal sólistou ND Praha. Z rolí: Števa, Cassio, Šujskij, Tichon, Monostatos, Alfréd...

📖 13. 10. 1922 zemřel libretista Karel Mašek (*29. 12. 1867). Pracoval jako úředník, psal libreta k operám, operetám a texty sborů a písní. Libreta: *Kunálovy oči* (O. Ostrčil), *Sen lesa* (L. Prokop), *Otázka* (L.

Prokop), *Výlet pana Broučka do Měsíce* (L. Janáček), *Betlém* (F. Picka), *Malíř Rainer* (F. Picka), *Dceřka hostinského* (J. E. Zelinka).

14. 10. 1952 se narodila mezzosopranistka Dagmar Hodačová. Zpěv studovala na AMU (R. Tuček, I. Mixová). První angažmá nastoupila v Olomouci (1979/80), další tři roky byla sólistkou v Liberci, dále v Ostravě, v r. 1989 se vrátila do Liberce. Z rolí: Carmen, Ježibaba, Dalila, Hraběnka v *Pikové dámě*...

15. 10. 1857 zemřel tenorista a skladatel Alois Jelen (*11. 5. 1801). Začínal jako vokalista v Praze u sv. Mikuláše, zpěv studoval soukromě. Spolu s F. Škroupem byl členem obrozenecké skupiny, která provozovala od r. 1823 české opery. Byl prvním Maxem v českém provedení *Čarostřelce*. Působil i jako dirigent a sbormistr. V r. 1840 založil Žofínskou akademii.

17. 10. 1892 se narodil skladatel a dirigent Otakar Jeremiáš (†5. 3. 1962). Studoval na pražské konzervatoři, po vyloučení u V. Nováka. Od r. 1913 učil na hudební škole v Českých Budějovicích, od r. 1918 byl jejím ředitelem, byl sbormistrem tamního Hlaholu. Od r. 1929 byl dirigentem symfonického orchestru pražského rozhlasu, od r. 1945 šéf opery ND. Opery: *Bratři Karamazovi*, *Enšpígl*.

20. 10. 1837 se narodil basista František Hynek (†25. 2. 1905). Absolvent pražské varhanické školy začínal pěveckou dráhu jako sborista na německých scénách. Od r. 1863 byl sólistou Prozatímního divadla, ale po dvou letech odešel do ciziny. Vrátil se r. 1881 a z Prozatímního divadla přešel do Národního divadla, kde působil až do r. 1902. Byl prvním Smetanovým Wolframem, Kecalem, Lutoborem a poustevníkem Benešem.

26. 10. 1950 se narodil tenorista Jiří David. Zpěv studoval soukromě. Začínal v Ústí n. Labem jako sborista, tamtéž v l. 1982 – 87 působil jako sólista. V r. 1987 přijal angažmá v Liberci. Z rolí: Don Carlos, Cavaradossi, Don José, Erik, Pinkerton...

27. 10. 1957 se narodila mezzosopranistka Adriana Hlavsová. Vystudovala přírodovědeckou fakultu, zpěv na LŠU a JAMU. V l. 1982 – 88 byla členkou olomouckého operního sboru, krátce působil v Banské Bystrici a Košicích, od r. 1989 byla sólistkou v Ostravě, od r. 1991 v Brně. Z rolí: Azucena, Ulrika, Ježibaba, Amneris, Kabanicha...

Divadelní jubilea, vzpomínky – listopad

2. 11. 1952 se narodil režisér Jan Draský. Na konzervatoři studoval zpěv, na AMU režii. V l. 1984 – 91 byl angažován jako režisér v Liberci. V l. 1980 – 93 byl souběžně dramaturgem festivalu Pražské jaro.

8. 11. 1807 se narodila sopranistka Kateřina Kometová – Podhorská. Skvělý úspěch měla už jako třináctiletá v Lipsku jako Myrha v singspielu P. Wintra *Přerušená slavnost obětování*. V l. 1823 – 49 byla primadonou českého souboru Stavovského divadla. Byla první českou Růženkou (*Dráteník*), Agátou, Rosinou... Byla údajně nejen výtečnou umělkyní s přímo perlivou koloraturou, ale i ideálem ženské krásy. (†28. 11. 1889).

9. 11. 1877 zemřel libretista Karel Sabina (*29. 12. 1813). Nedostudoval – věnoval se politice, žurnalistice a literatuře. Libreta: *Braniboři v Čechách*, *Prodaná nevěsta* (B. Smetana), *V studni*, *Zítek*, *Čaroděj krále Václava* (Vilém Blodek), *O prázdninách* (F. Kaván), *Bukovín* (Z. Fibich), *Vodník* (Čeněk Vinař), *Mikuláš* (J. R. Rozkošný), *Templáři na Moravě* (Karel Šebor), *Vlasta* (Alois Renner), *Pan Franz* (Karel Bendl), *Dalibor* (Adolf Pozděna). Tři libreta – *Koleda*, *Vír*, *Poslední kvas* – jsou nezvěstná.

11. 11. 1957 se narodil tenorista Břetislav Vojkůvka. Za třináct let působení na brněnské operní scéně nastudoval 28 rolí – včetně rolí hlavních. Princ (*Rusalka*), skladatel Živný (*Osud*), Faust, Alfréd Germont (*La taviata*), Jeník, Lenskij, Pinkerton (*Madama Butterfly*), Jiří (*Jakobín*), Števa (*Její pastorkyňa*), Vévoda mantovský (*Rigoletto*), Ismael (*Nabucco*), Albert Gregor (*Věc Makropulos*), Werther, Tichon, Pong (*Turandot*)...

✧ 12. 11. 1987 zemřel barytonista Václav Bednář (*20. 12. 1905). Vyučený kominík zpíval v ochotnických sborech, účinkoval při ochotnických činoherních představeních. Zpěv studoval ve Vídni. V letech 1928 – 36 byl angažován v ostravské opeře, kde si vybudoval rozsáhlý repertoár. V r. 1941 odešel do Brna, kde si repertoár ještě rozšířil. Od r. 1945 byl angažován v ND Praha. Vyučoval zpěv na pražské konzervatoři. Z rolí: Laminger, Boris Godunov, Telramund, Holanďan, Amfortas, Vodník, Čert, Kalina, Tomeš, král Vladislav, Vok, Přemysl, Bohuš, král Matyáš, Revírník, Samko Gorjančikov...

✧ 12. 11. 1982 zemřela sopranistka Hana Böhmová (*11. 9. 1923). Zpěv studovala soukromě. V l. 1945 – 49 absolvovala přípravný operní kurs v pražském Opera Studiu. V l. 1951 – 60 byla angažována v Plzni, pak v Ústí n. Labem. Upoutávala křehkým půvabem v operách Smetanových, byla nezapomenutelnou Bystrouškou (hostovala v této roli v ND Praha).

✧ 18. 11. 1847 se narodila libretistka Eliška Krásnohorská (†26. 11. 1926). Vzdělání získala na soukromé dívčí škole, později autodidaxí. Byla redaktorkou ženských listů a zakladatelkou první dívčí střední školy v Rakousku. Psala básně, prózy, divadelní hry, kritiky, překládala poezii (i libreto Bizetovy *Carmen*). Libreta: *Hubička*, *Tajemství*, *Čertova stěna*, *Viola* (B. Smetana), *Lejla* (K. Bendl), *Blaník* (Z. Fibich) a další.

✧ 18. 11. 1907 se narodil barytonista Ladislav Chmel (†25. 4. 1985). Zpěv studoval soukromě. Působil v pražské Velké operetě (1930 – 34), potom 10 let ve sboru ND, dále v Plzni, Bratislavě, Opavě. Jeho repertoár byl díky dobře posazenému hlasu rozsáhlý: hrabě Luna, Don Carlos di Vargas (*Síla osudu*), Don Pizzaro, Kašpar, Scarpia, Holanďan, Rigoletto, Vladislav...

✧ 20. 11. 1917 se narodil dirigent Jindřich Bubeníček (†11. 1. 1985). Absolvoval pražskou konzervatoř a mistrovskou školu V. Talicha. Působíště: od r. 1935 člen, pak sbormistr Hlaholu, 1945 – 48 dirigent Opery 5. května, 1948 – 55 dirigent ND, 1955 – 59 šéf liberecké opery. Měl vytříbený smysl pro soulad hudby a jevištní akci.

✧ 21. 11. 1972 zemřel skladatel Karel Hába (*21. 5. 1898). Při svém učitelském povolání studoval kompozici na konzervatoři. Pracoval jako redaktor Čs. rozhlasu, v l. 1952 – 60 učil na pražské VŠ pedagogické. Opery: *Jánošík*, *Stará historie*, *Smolíček*, *Kalibův zločin*.

✧ 24. 11. 1977 zemřel tenorista Oldřich Lindauer (*8. 6. 1931). Zpěv studoval soukromě. V l. 1953 – 55 byl angažován v Armádní opeře, v sezonách 1955 – 60 byl sólistou v Ústí n. Labem. V r. 1960 přešel do Ostravy, po šesti letech byl angažován do ND. Ze zdravotních důvodů r. 1974 předčasně ukončil kariéru. Z rolí: Nemorino, Alfréd, Lenskij, Vít, Vítek, ovčák Jirka, Lukáš, Vévoda...

✧ 27. 11. 1907 se narodila sopranistka Ludmila (Míla) Ledererová (†30. 7. 1997). Zpěv studovala v Brně, Vídni, Miláně a Varšavě. Operní kariéru začala hostováním v olomoucké opeře, od ledna 1933 byla angažována v Osvobozeném divadle, 1934 – 35 v Olomouci, po častém hostování se v r. 1939 stala sólistkou opery brněnské. Zpívala rozsáhlý repertoár, vynikala v koloraturách. Z rolí: Micaela, Zerbinetta, Konstance, Lakmé, liška Bystrouška... Rozsáhlá byla její činnost koncertní.

Osobnosti světové hudby – říjen

♪ 3. 10. 1882 se narodil polský skladatel Karol Szymanowski (†29. 3. 1937). Hudbu studoval soukromě (klavír, skladbu). Často pobýval v zahraničí, zvláště v Německu a Itálii. V l. 1915 – 16 zajížděl k provádění svých skladeb do Moskvy a Petrohradu, po válce i do USA. Byl rektorem varšavské konzervatoře i tamější vysoké hudební školy. Z díla: opera *Král Roger*, balet *Harnasie* (světová premiéra za účasti autora v Praze 11. 5. 1935), *Stabat Mater*, klavírní mazurky, 4 symfonie, 2 smyčcové kvartety, 3 klavírní sonáty, množství písní.

♪ 17. 10. 1837 zemřel rakouský skladatel a klavírista Johann Nepomuk Hummel (*14. 11. 1778). Syn kapelníka bratislavského divadla, který od r. 1786 řídil hudbu v Schikanederově vídeňském divadle. J. N. Hummel byl dva roky žákem Mozartovým. Už od r. 1788 podnikal koncertní cesty (i do Prahy a

Brna). Po návratu do Vídně 1793 znovu studoval skladbu u Haydna, jehož nástupcem ve funkci esterházyovského kapelníka se stal (1804 – 11). V r. 1816 převzal obdobnou funkci ve Stuttgartu, dále ve Výmaru. Komponoval především pro klavír (7 koncertů, sonáty, fantazie, ronda).

♪ 21. 10. 1922 se narodil dirigent maďarského původu sir Georg Solti. Studoval budapešťskou konzervatoř – skladbu a klavír. V l. 1930 – 39 byl dirigentem budapešťské opery, 1936 – 37 byl na salcburském festivalu asistentem Toscaniniho. Od r. 1939 žil v Curychu. Po válce řídil operu v Mnichově a ve Frankfurtu n. Mohanem, v l. 1961 – 71 v londýnské Covent Garden. Po dvouletém řízení chicagského orchestru přešel k Pařížské opeře. Jako přední operní dirigent hostoval u mnohých scén, natočil množství gramofonových snímků. V r. 1972 přijal anglické občanství a šlechtický titul.

♪ 24. 10. 1882 se narodil maďarský skladatel Emmerich Kálmán (†30. 10. 1953). Absolvoval právnickou fakultu i hudební akademii a do r. 1908 působil v Budapešti jako hudební kritik a kandidát advokacie. Po úspěchu své první operety *Podzimní manévry*, která byla hned hrána ve Vídni i Praze, přesídlil do Vídně, kde uspěl svými dalšími operetami *Cikánský primáš*, *Čardášová princezna*, *Hraběnka Marica aj.*

♪ 27. 10. 1782 se narodil italský houslista a skladatel Nicolo Paganini (†27. 5. 1840). Od r. 1795 studoval houslovou hru v Parmě. Od r. 1798 žil jako nezávislý koncertní umělec. Jeden francouzský obdivovatel mu půjčil a pak věnoval nástroj od Guarneriho, na který Paganini hrál až do smrti. V l. 1801 – 04 žil v Toskánsku jako přítel zámožné šlechtičny. Po návratu domů dále intenzivně zdokonaloval svou hru. V l. 1805 – 08 byl dvorním houslistou v Luce, pak koncertoval po celé Itálii a v r. 1828 zahájil svá evropská turné, na kterých sklízel triumfální úspěchy, které mu přinášely velké jmění, tituly, řády... Byl svrchovaný technik, hrál rychlé pasáže a flažolety v dvouhmatech, pizzicata levou rukou během hry smyčcem, ekvilibristickou hrou na jedné struně apod.

Osobnosti světové hudby – listopad

♪ 4. 11. 1892 zemřel francouzský skladatel, pěvec a dirigent Roger Florimond Hervé (*30. 6. 1825). Studoval v Paříži. Působil jako varhaník, postupně přešel do sféry operetní. Zkomponoval přes 100 operet. K nejslavnějším patří *Mam 'zelle Nitouche*. V pařížských divadlech se uplatňoval jako impresáριο, skladatel, dirigent, libretista, zpěvák...

♪ 4. 11. 1847 zemřel německý skladatel a dirigent Felix Mendelssohn-Bartholdy (*3. 2. 1809). Jeho výchovu zajišťovali domácí učitelé. Cesty po Evropě mu přinášely nové podněty a známosti. Po letech cest přijal r. 1835 místo ředitele lipského Gewandhausorchestru, který pod jeho vedením získal mezinárodní pověst. Trvalou uměleckou cenu mají 3 z jeho pěti velkých symfonií: *Reformační*, *Italská*, *Skotská*, hudba k Shakespearovu *Snu noci svatojanské* s populárním svatebním pochodem, koncertní přede hry, houslový koncert, 2 klavírní koncerty, smyčcové kvartety a oktety, *Písně beze slov* pro klavír. Dále žijí jeho oratoria *Paulus a Elias*. Bez ohlasu zůstala jeho operní tvorba.

♪ 15. 11. 1942 se narodil argentinský, později izraelský dirigent a klavírista Daniel Barenboim. Dirigoval studoval v Salcburku a Římě. Původně úspěšný klavírista – poprvé vystupoval v Buenos Aires v sedmi letech. Jako dirigent debutoval v Izraeli r. 1962. Jako dirigent English Chamber Orchestra prováděl s úspěchem Mozartovy klavírní koncerty, jejichž sólový part sám interpretoval. Od r. 1975 byl šéfdirigentem Orchestre de Paris. V r. 1987 se stal ředitelem nové Opera Bastille, ale této funkce se vzdal kvůli veřejně probíraným sporům o výši platu ještě před tím, než divadlo zahájilo provoz. Vytvořil vlastní styl dirigovalí – košatý a bohatý. Vystupoval v předních operních domech a na významných festivalech.

♪ 15. 11. 1787 zemřel rakouský skladatel Christoph Willibald Gluck (*2. 7. 1714). Nejstarší zmínka o Gluckově rodu se týká jeho praděda, který žil v Rokycanech. Děd i otec byli hajní ve službách šlechty v Čechách. V l. 1722 – 27 žila rodina v Horní Chříbské ve službách hraběte Kinského, pak se

přestěhovala na lobkovické panství Jezeří u Mostu. Gluckovi rodiče jsou pochováni v Horním Jiřetíně. První zpráva o Christophu Willibaldovi je až z r. 1731, kdy se dal zapsat na pražskou filozofickou fakultu. Jako chránělec knížete Lobkovice odešel do Vídně, dále do Milána, kde byla provedena jeho první opera seria *Artaserse*. Úspěch díla vedl k řadě dalších kompozic pro Benátky a Milán (nejúspěšnější *Ipermestra*). V r. 1745 byl pozván do Londýna, setkal se s Händlem a společně uspořádali koncert. V l. 1746 – 52 působil Gluck jako kapelník předních italských putovních operních společností, se kterými vystupoval v různých evropských městech. Od r. 1752 žil ve Vídni – v té době už byl proslaveným evropským autorem. Z díla: opery *Orfeus a Eurydika*, *Alcesta*, *Paris a Helena*, *Ifigenie v Aulidě*, *Ifigenie na Tauridě*, *Nepravá otrokyně*, *Čiňané*, *Dokázaná nevina*, *Don Juan*, *Triumf Clelie*, *Poutníci do Mekky*... Dosud neexistuje úplný soupis Gluckova díla.

Co chybělo v minulých Zpravodajích

✂ Tanečník a choreograf Igor Vejsada (*2. 7. 1956) na začátku prázdnin u příležitosti svých narozenin oficiálně ukončil svou aktivní kariéru. Není divu, že neustále musí uvádět na pravou míru fakt, že ale ještě neodchází do důchodu. Jeho nasazení a životní elán je obdivuhodný. S jevištěm se rozloučil představením *Chvilka POEzie*, v němž mu byla postava básníka E. A. Poea ušitá přímo na míru. Tanci se bude věnovat dál jako pedagog a baletní mistr Pražského komorního baletu, kde mladým tanečnickům předává své bohaté zkušenosti nasbírané v různých koutech světa.

✂ 27. 8. 1972 se narodila tanečnice Tereza Podařilová. Absolventka pražské taneční konzervatoře absolvovala stáže v Tanzakademie Köln. Do pražského ND nastoupila v r. 1996, brzy se stala sólistkou a v r. 2003 získala statut první sólistky. Baletu ND zůstala věrná po celou taneční kariéru – za to byla odměněna úžasnými rolmi. Jako první tanečnice v historii udílení Cen Thálie je držitelkou čtyř těchto ocenění – 1997 Carmen, 2003 Kateřina (*Zkrocení zlé ženy*), 2006 Taťána (*Oněgin*), 2015 Markýza de Merteuil (ve *Valmontovi*). V letech 1999 – 2003 Cena nejoblíbenější tanečnice, je též držitelkou Pushkin Legacy Award za roli Taťány, čestné plakety ND a Ceny Komerční banky „Kobanadi“ (2006).

✂ 5. 9. uplynulo 20 let od smrti Ivany Mixové (2. 12. 1930 – 5. 9. 2002), sólistky Opery pražského ND v l. 1955 – 90. V l. 1964 – 73 byla stálým hostem v Staatsoper Berlín, v l. 1965 – 70 v Hannoveru. Z rolí: Carmen, Káča, Lapák, Herodias, Ježibaba, Maddalena... Působila rovněž jako pedagog. Obdržela Cenu Thálie 2000 za celoživotní mistrovství.

✂ Režisér, Maestro i „chlapček“ postavy rozsochaté a duše široké – Jozef Bednárík (17. 9. 1947 – 22. 8. 2013). Vyžadoval od všech precizní přípravu, dokázal se rozběsnit a seřvat... a nakonec roztát do typického úsměvu. Miloval „své děti“ na zkušebně i na scéně. Nic jim neodpustil, ale dodnes na něho umělci s láskou a humorem vzpomínají.

Z domova

 V září se v brněnském Besedním domě uskutečnil „Benefiční koncert“, který pořádal Nadační fond Leoše Janáčka spolu s Bohemian Heritage Friend. Koncert pro Brno měl odvyprávět historii jihomoravské metropole jako tradiční umělecké destinace a dotkl se několika hudebních a uměleckých forem. Výtěžek koncertu bude věnován na varhany v novém koncertním sále (umělci účinkovali bez nároku na honorář). Na koncertě vystoupili: houslista Josef Špaček, klavírista Ivo Kahánek, violoncellista Tomáš Jamník, tenorista Petr Nekoránek, B-Side Band, legenda brněnské hudební scény Richard Novák nebo neskutečně vitální zpěvačka a herečka Soňa Červená.

 JAMU slaví dvě velká výročí – 12. září uplynulo 75 let od založení Akademie a 10 let od postavení vlastní divadelní scény – Divadla na Orlí. U příležitosti tohoto svátku se 15. září 2022 uskutečnila premiéra muzikálu *Frankenstein – skutečný příběh* (je to šedesátá premiéra od vzniku divadla).

🎭 Na 28. ročník Mezinárodní soutěže Leoše Janáčka, kterou pořádá Hudební fakulta JAMU se chystali mladí hudebníci do 35 let z celého světa. Od 11. do 18. září změřili své síly ve hře na varhany – 26 soutěžících a klavír – 20 klavíristů. Finálová kola se konají v důstojných prostorách jezuitského kostela a Besedního domu (za doprovodu orchestru Czech Virtuosi). Soutěžili mladí umělci z Česka, Slovenska, Polska, Francie, Chorvatska, Koreje, Německa, Rumunska, Japonska, Ukrajiny, Ruska.

🎭 Filharmonie Brno oslavila 1 200 let Moravy. Velkolepý koncert se konal 23. 9. 2022 na Brněnském výstavišti v pavilonu G 2. Zazněla *Sinfonietta a Taras Bulba* Leoše Janáčka pod taktovkou Petra Altrichtera. Kapacita návštěvníků byla symbolická – 1 200. Oslavy 1 200 let Moravy navazují na jeden z milníků pro Moravu – rok 822, kdy se v latinsky psané francouzské kronice objevil první záznam o Moravanech.

🎭 Znovuvedení inscenace *Spící krasavice* (premiéra 22. 4. 2017) vdechne, po více než třech letech od posledního představení, Mahenovu divadlu opět atmosféru ruského carského dvora konce 19. století. Světoznámá baletní pohádka o *Šípkové Růžence* na hudbu Petra Iljiče Čajkovského vás oslní nádhernými kostýmy i scénickou výpravou. Také choreografií zachovávající klasický baletní odkaz Mariuse Petipy a skvělými, stylově vytríbenými výkony sólistů i celého baletního souboru. Nesmrtelné dílo, které mělo premiéru r. 1890 v Mariinském divadle v Petrohradě, nastudoval v duchu nejlepších ruských baletních tradic hostující choreograf Bachram Juldašev. Představení se vrací na scénu Mahenova divadla v říjnu a 9. a 10. listopadu 2022.

🎭 Česká dirigentská špička na 8. mezinárodním operním a hudebním festivalu Janáček Brno 2. – 20. 11. 2022 – Jakub Hruša – jeden z nejvytíženějších dirigentů světa, který získal Grammy BBC Music Award, Classical Music Award a mnohá další ocenění, je šéfem Bamberských symfoniků. Pro festival nastuduje operu *Z mrtvého domu* v kombinaci s *Glagolskou mší*.

🎭 Tomáš Hanus – proslulý operní i orchestrální dirigent, dlouholetý hudební ředitel Welsh National Opera. Spolupracuje s předními evropskými operními domy. Dva roky byl uměleckým šéfem Janáčkovy opery, byl u zrodu festivalu Janáček Brno. Přiveze na festival *Věc Makropulos* s Welsh National Opera.

🎭 Tomáš Netopil – světoznámý dirigent a hlavní hudební ředitel Divadla a filharmonie Aalto v německém Essenu. Spolupracuje se Saskou státní operou v Drážďanech, Vídeňskou státní operou. Na festivalu představí operu *Káťa Kabanová* v provedení Grand Théâtre de Genève.

🎭 Eva Urbanová, jedna z nejžádanějších českých sopranistek, působí na scéně již 35 let. V ND Praha se chystá koncertní provedení Janáčkovy opery *Věc Makropulos*. Je to opera bezmála stoletá. L. Janáček dokončil své vrcholné dílo r. 1925. E. Urbanová zpívala roli hlavní hrdinky Emilie Marty před 10 lety – koncertně s dirigentem Robertem Jindrou (dříve tuto roli odmítala). S ním bude i to pražské provedení. „Můj život dozrál k jejímu ztvárnění“, prozradila pěvkyně.

🎭 Novým hudebním ředitelem Státní opery Praha (součást ND) se stal ukrajinský dirigent Andrej Jurkevyc, rezidenční dirigent Lvovské národní opery, dvě desetiletí usazený v Itálii. Na jaře 2023 se ujme poslední premiéry sezony – Mascagniho *Sedláka kavalíra* a Leoncavallových *Komediantů* v režii Ondřeje Havelky. V lednu 2023 čekají posluchače 2 koncerty pod taktovkou Johna Fioreho. Zazní chorální symfonie S. Rachmaninova *Zvony* a Stravinského opera – oratorium *Oidipus Rex*. V ní v titulní roli vystoupí Štefan Margita a v roli vypravěče netradičně pěvkyně Dagmar Pecková.

🎭 „Myslím, že tanec je vlastně řeč duše skrz naše tělo...“, říká Lukáš Slavický, šéf baletu Jihočeského divadla v Českých Budějovicích. Narodil se 17. 9. 1980 v umělecké rodině. Otec Jaroslav Slavický – tanečník, choreograf, baletní mistr, pedagog, ředitel Taneční konzervatoře Praha, matka Kateřina – tanečnice, pedagožka. Lukáš Slavický po absolutoriu konzervatoře 17 let působil v mnichovském Bayerische Staatsballet, kde byl 1. sólistou a zatančil si krásné role. Absolvoval také řadu světových turné. Od sezony 2016/17 je uměleckým šéfem Jihočeského divadla. To v divadelní sezoně 2022/23 uvede před

otáčivým hledištěm v Českém Krumlově premiéru tanečního divadla s názvem *Egon Schiele* – autoportrét v choreografii Jana Kodeta a režii dua SKUTR.

🏠 Během divadelních prázdnin byla Nová scéna Divadla J. K. Tyla v Plzni vybavena elektroakustickým řetězcem umělého dozvuku *Ambiance* francouzské značky L'Acoustics. Jde o vůbec první takto komplexní instalaci na světě. Dozvuk umožňuje akusticky upravit divadelní sál na míru konkrétního žánru i díla. Ředitel divadla Martin Otava usiloval o pořízení tohoto zařízení osm let.

🏠 Letošní festival F. L. Věka – *Podorlický festival* – se koná od srpna do října již podvacáté. Nabídl 10. koncertů. Prolog v Deštném v Orlických horách propojil festival s další kulturní akcí Svátky skla – tavení skla dřevem. Letošní ročník nabídl vystoupení Symfonického orchestru českého rozhlasu s dirigentem Petrem Popelkou a houslistou Josefem Špačkem ve výrobních prostorách společnosti Koenig & Bauer Grafitec v Dobrušce. Hudba B. Smetany a L. van Beethovena v továrních halách přinesla nevšední zážitek, který umocňuje kolekce fotografií „Kafkův kraj“ fotografa Honzy Ježdíka.

🏠 Stovku účastníků jako každoročně očekávají v Karlových Varech pořadatelé 58. ročníku Mezinárodní pěvecké soutěže Antonína Dvořáka. Konat se bude počátkem listopadu. Závěrečný koncert vítěze a laureátů se uskuteční 11. listopadu 2022 za doprovodu Karlovarského symfonického orchestru v Městském divadle.

🏠 Laureátem Ceny Antonína Dvořáka pro rok 2022 se stal Pražský filharmonický sbor. Předání se uskuteční 19. 12. 2022 při Vánočním koncertu tělesa. Vede ho už 15 let sbormistr Lukáš Vasilek. Jsou skvělými ambasadory české hudební kultury a odkazu Antonína Dvořáka v globálním rozměru. Akademie klasické hudby uděluje Cenu A. Dvořáka od r. 2009. Laureáty jsou: J. Suk, I. Moravec, J. Kout, L. Dvořáková, J. Kylián, J. Bělohávek, Yo – Yo Ma, R. Novák, I. Klánský, G. Beňačková, Česká filharmonie, J. Hruša, A. Schiff.

🏠 Na řece Vltavě u ND Praha vyrostla plovoucí scéna pro 1 200 sedících diváků a 170 účinkujících. 2. září se tam uskutečnil Koncert pro Evropu jako kulturní program k českému předsednictví v Radě Evropské unie. V přímém televizním a internetovém přenosu, v působivé kulise historické Prahy zazněl Dvořákových *Karneval*, Smetanova *Vltava* a Janáčková *Glagolská mše*. S Pražským filharmonickým sborem a sólisty účinkovala Česká filharmonie pod taktovkou šéfdirigenta Semjona Byčkova. Oslava společného evropského domova byla médií zprostředkována jako unikátní hudební pohlednice z české metropole. Koncert měl i prvek slavnostnosti. Zahájilo ho ceremoniální slavnostní zvonění Zvonu #9801 (vyrobeného na objednávku ČR v Německu), který jako symbol připomíná osud 9 801 zvonů odvezených z Protektorátu. Úvodem zazněla *Óda na radost* – jako evropská hymna.

🏠 21. 9. 2022 ve Smetanově síni Obecního domu v Praze vstoupil Symfonický orchestr hl. města Prahy FOK do 88. sezony koncertem nazvaným *Óda na radost*. Program nabídl slavnou Beethovenovu *Devátou symfonii* a světovou premiéru skladby *Praga Arcana* Jana Ryanta Dřízala, věnovanou hlavnímu městu. K orchestru pod vedením Tomáše Braunera se připojili sólisté – Sophia Brommer, Václava Krejčí Housková, Tomáš Juhás, Günther Groissböck a také Český filharmonický sbor Brno pod vedením Petra Fialy.

🏠 Nová scéna ND Praha hostila v září Mezinárodní televizní festival Zlatá Praha, který nabídl filmové premiéry, hudební představení i bohatý doprovodný program. 59. ročník tohoto festivalu obsáhl 88 soutěžních a 2 nesoutěžní snímky o hudbě a tanci z celého světa, díky nimž mohli diváci navštívit kromě operních domů třeba vrcholky švýcarských Alp, řecký ostrov Délos nebo hranici mezi Severní a Jižní Koreou. Zlatá Praha patří mezi nejstarší televizní festivaly v Evropě.

🏠 21. 9. 2022 začal cyklus komorních koncertů Pražské múzy. První koncert v kostele sv. Vavřince na Malé Straně – vystoupila zakladatelka cyklu, mezzosopranistka Eva Garajová, slovenská sopranistka Mária Tajtáková za doprovodu české vynikající klavíristky Jitky Čechové (Schuman, Smetana, Dvořák).

2. koncert – 19. 10. – slovenský basista Gustav Beláček, klavírní doprovod Matej Arendárik. 3. koncert – 30. 11. zahraje Duo Teres.

🏰 Státní opera Praha uvedla v září v rámci projektu *Musica non grata* v premiéře novou inscenaci revuální operety maďarského skladatele židovského původu Paula Abrahama *Ples v hotelu Savoy*. Dílo nastudoval soubor v češtině, překlad do němčiny a angličtiny zprostředkovaly titulky. Hudebně tuto operetu v jazzových rytmech nastudoval a na premiéře dirigoval Jan Kučera, režie Martin Čičvák.

🏰 Červencový Hudební festival Znojmo se v budoucnu propojí s Hudebním festivalem v 15 km vzdáleném rakouském Retzu, se kterým ho už léta pojí partnerství. Prezident znojemské přehlídky Jiří Ludvík říká, že by se tak mělo stát v r. 2024. Ve stejném roce, jak doufá, bude už také k dispozici opravená a zrekonstruovaná Jízdárna Louckého kláštera, pro festival jedna z nejdůležitějších koncertních prostor.

🏰 Festival klasické hudby Dvořákova Nelahozeves svým 71. ročníkem připomněl jednoho z nejvýznamnějších a také nejhranějších českých skladatelů – Antonína Dvořáka, který se narodil 8. září 1841. Festival byl založen Společností A. Dvořáka v r. 1951, ve stejné době, kdy byl poprvé veřejnosti zpřístupněn skladatelův rodný dům v Nelahozevsi. Slavnostní zahájení festivalu se konalo v parku u sochy A. Dvořáka. Kurátorka rodného domu A. Dvořáka Eleonora Kinski představila plán revitalizace památníku. Koncert na nádvoří zámku dirigoval hornista Radek Baborák, hrál jeho soubor Česká Sinfonietta.

🏰 7. 10. 2022 uvede soubor činohry v Mahenově divadle v premiéře hru německého dramatika Schumelpfeniga *Zlatý drak*. Režisérem je ředitel NdB Martin Glaser, dramaturgem šéf činohry Milan Šotek. Na jevišti uvidíme jen pět herců, Viktora Kuzníka, Hanu Doulovou, Elišku Zbrankovou, Bedřicha Výtiska a Petra Kubese.

🏰 14. 10. 2022 v divadle Reduta ve druhé premiéře sezóny činohra uvádí drama Maxima Gorkého *Na dně*. Hra pojednává o lidech na okraji ruské společnosti okolo přelomu století. Tuto nejslavnější hru Maxima Gorkého bude režírovat Ivan Krejčí, dlouholetý umělecký šéf komorní scény Aréna v Ostravě v adaptaci svého kolegy a několikanásobného držitele Ceny Alfréda Radoka za nejlepší hru Tomáše Vůjtky.

🏰 26. 10. 1892 se v Praze narodila Jarmila Urbánková (rozená Slámová). Herecké vzdělání získala u Otilie Sklenářové-Malé. Působila především v činohře Národního divadla v Brně, kde strávila třiapadesát let, během nichž nastudovala desítky nejrůznějších rolí. V Brně si vzala herce Karla Urbánka. V roce 1962 byla jmenována národní umělkyní. Zemřela v Brně 21. 7. 1979. Jejich dcera Miloslava Urbánková byl též herečka.

🏰 14. 11. 1882 byl uvedením Beethovenovy přehledy a scénické hudby *Egmont* (na motivy Johanna Wolfganga von Goethe) zahájen provoz nového německého Městského divadla Na hradbách (dnes Mahenovo divadlo). Po vzniku Československa roku 1918 divadlo přešlo do českých rukou (pod názvem Divadlo na hradbách) a jeho prvním dramaturgem se stal brněnský spisovatel a dramatik Jiří Mahen, jehož jméno dnes divadlo (od roku 1965) nese.

🏰 V roce 1936 byla provedena rozsáhlá modernizace a rekonstrukce jeviště, instalovaly se zde jevištní vozy, jeviště mělo dělenou podlahu a bylo otáčivé. Ve své době to byla nejmodernější úprava divadelní scény v Československé republice. Stavební práce prováděla firma ČKD (Českomoravská Kolben Daněk).

🏰 Až do postavení nového Janáčkova divadla v roce 1965 sloužilo dnešní Mahenovo divadlo převážně opernímu souboru. V tomto divadle bylo např. poprvé uvedeno šest oper Leoše Janáčka a také světová premiéra baletu *Romeo a Julie* Sergeje Prokofjeva. Od roku 1965 je Mahenovo divadlo mateřskou scénou činoherního souboru Národního divadla v Brně a svá představení zde hrají i ostatní soubory NDB.

🏰 Návštěvníci zde mohou spatřit křišťálový lustr vyrobený původně pro posledního iránského šáha Muhammada Rezu Pahlavího.

🏛️ V letech 1971 – 78 se uskutečnila komplexní obnova Mahenova divadla, které téměř devadesát let sloužilo v podstatě v originální podobě a s původním technickým vybavením.

🏛️ Následně po obnově došlo v roce 1987 k otevření Divadélka Na hradbách, malokapacitního prostoru pod hledištěm, sloužícího jako divadlo jednoho herce, k recitálům a podobným účelům.

🏛️ 20. 5. 2016 Mahenovo divadlo zachvátil požár zadní části objektu, bylo zraněno 5 osob a byly značně poškozeny některé kulisy a rekvizity.

Ze světa

📖 Vídeňská státní opera vrátila v říjnu na jeviště letitou, nicméně stále stejně působivou inscenaci Janáčkovy opery *Její pastorkyňa (Jenůfa)* v režii Davida Poutneyho. Pod taktovkou Serjeho Ozowy měla inscenace premiéru v r. 2012 jako koprodukce s Operou ND Brno. Tenkrát se ve Vídni zpívalo v němčině a roli Kostelničky si na dlouhých 9 let doslova přivlastnila fenomenální Agnes Baltsa. Soudobé provedení už zní v češtině. Hudebního nastudování se ujal dirigent Tomáš Hanus, který svým pojetím Janáčka publikum doslova nadchl. V roli Kostelničky září česká operní pěvkyně Eliška Weissová (studovala AMU u René Tučka). Vídeňské publikum bylo překvapeno výkonem neznámé pěvkyně. Smršť nadšení přišla během představení a hlavně při děkovačce. Grandiózní úspěch české pěvkyně, která z nepochopitelných důvodů září víc v zahraničí než doma. Ve Vídni se 9. 10. 2022 zrodila hvězda.

📖 Basbarytonista Adam Plachetka opět vystoupí v newyorské MET, a to v roli kapitána ve výslužbě Balstrodeho v opeře B. Brittena *Peter Grimes* (premiéra 16. 10.). V titulní roli Allan Clayton.

📖 Mezinárodně úspěšný český tenorista Pavel Černoch se v listopadu představí v hamburské Staatsoper v titulní roli ve *Faustovi* Charlese Gounoda.

📖 Dvořákova opera *Rusalka* je jednou z českých oper hraných i v cizině, ale v milánské La Scale uvedena dosud nebyla. Změní to inscenace, jejíž premiéra je ohlášena na 6. červen 2023. Projekt bude ve slavném divadle debutem pro dirigenta Tomáše Hanuse, hudebního ředitele Velšské národní opery v Cardiffu. Poprvé se na této scéně objeví i sopranistka Olga Bezsmertna (*Rusalka*). Další sólisté: Dmitry Korchak, Elena Guseva, Jongmin Park, režie Emma Dante. *Rusalka* měla premiéru v ND Praha 31. března 1901. Už v r. 1910 ji slyšela Vídeň, v r. 1936 měla americkou premiéru v Chicagu. Na scéně MET v New Yorku se objevila poprvé až 17. listopadu 1993 s Gabrielou Beňačkovou v titulní roli.

📖 Z letošního pátého ročníku Mezinárodní pěvecké soutěže Evy Marton v Budapešti si odnesla tři speciální ceny mezzosopranistka Jolana Slavíková, absolventka Pražské konzervatoře a Vysoké školy ve Frankfurtu n. Mohanem, pěvkyně se zkušenostmi z Durynského operního studia a Drážďanské státní opery. Jako vůbec první v historii soutěže jí byla udělena Cena za nejlepší interpretaci povinné Lisztovy písně. Zároveň si odnesla ceny udělované Lisztovou akademií a Maďarským národním divadlem. Obě znamenají hostování v příštích sezonách. Slavíková soutěžila s Lisztovými, Mozartovými, Bizetovými a Rossiniho skladbami. Eva Marton, jako světově proslulá sopranistka, účinkovala od 70. let minulého století v Evropě, Spojených státech i Jižní Americe v lyrických i dramatických rolích v operách Mozarta, Rossiniho, Pucciniho, Wagnera a Janáčka. Od r. 2006 vyučuje zpěv na Hudební akademii Ference Liszta v Budapešti.

📖 Česká filharmonie a její šéfdirigent a hudební ředitel Semjon Byčkov zahájili evropské turné, které je spojeno s českým předsednictvím v Radě EU. Během 10 dní zavítají do slavných evropských sálů v Paříži, Lucemburku, Bruselu, Hamburku, Kolíně n. Rýnem, Mnichově a Essenu. Na koncertech zazní skladby G. Mahlera, D. Šostakoviče, J. Haydna a R. Schumanna.

📖 Dirigent Jakub Hruša nastoupí v září r. 2025 na post hudebního ředitele Královské opery v Londýně. V současnosti stojí v čele Bambereských symfoniků a je stálým hostujícím dirigentem České filharmonie.

📖 V soutěži hudebního webu Musical America získal šéfdirigent a umělecký ředitel České filharmonie Semjon Byčkov titul „dirigent r. 2023“. Umělkyní roku je americká houslistka Hillary Hahn, skladatelkou roku Jessie Montgomery, režisérem roku Yuval Sharon. Umělci roku jsou vyhlašováni od r. 1960. Mezi laureáty jsou např. L. Bernstein, B. Britten, Yo-Yo Ma, R. Muti, Y. Wang, D. Trifonov... V r. 1992 přibyly kategorie instrumentalista, vokalista.

📖 Nominaci na Cenu kritiků časopisu Dance Europe získali: tanečník Matěj Šust, člen Baletu ND Praha za vynikající taneční výkon v roli Merkucia v baletu *Romeo a Julie*. Šéf Baletu ND Praha Filip Barankiewicz získal nominaci v kategorii „Taneční šéf roku“ za pečlivý výběr inscenací, zahrnující díla J. Cranka, W. Forsyta a W. Mc Gregora či choreografů současných. Dále za snahu přilákat do hlediště nové a mladé obecenstvo. Soubor Baletu ND Praha získal ocenění „Nejlepší premiéra sezony 2021/22“ za inscenaci *Eden* v choreografii W. Mc Gregora uvedenou v rámci komponovaného večera Forsyte/Clug/Mc Gregor.

📖 Slovenské národní divadlo v Bratislavě připomnělo speciálním galakonzertem královnu belcanta Editu Gruberovou, bratislavskou rodačku a čestnou členku Vídeňské státní opery. Její život se nečekaně uzavřel loni v říjnu ve věku nedožitých 75 let. Program slavnostně otevřel 103. divadelní sezonu slovenské první scény. Vystoupili zahraniční hosté (F. Araiza a B. Rae), L'. Vargicová, P. Bršlík, A. Vizvári, z ČR S. Šaturová, S. Zámečnicková a M. Masaryková.

📖 5. září 2022 se v Bratislavě uskutečnil „Koncert bez bariér“. Se Slovenským komorním orchestrem (uměl. vedoucí Ewald Danele) se představil mimořádně talentovaný patnáctiletý houslista Viktor Knapp, který se narodil nevidomý. Přednesl sólový part Bachova Koncertu pro housle a orchestr a-moll.

📖 V září vystoupil na open air koncertu v Bratislavě se Slovenskou filharmonií světoznámý tenorista José Cura. Program byl sestaven z nejkrásnějších romantických a veristických árií, duetů a instrumentálních skladeb Verdiho, Pucciniho... Hosty večera byly sopranistka Eva Hornyaková a mezzosopranistka Polina Shamaeva.

📖 V létě r. 2023 bude Václav Luks debutovat v Glyndebourne ve Východním Sussexu na jihu Anglie. Bude řídit soubor dobových nástrojů Orchestra of the Age of Enlightenment, se kterým připraví novou inscenaci Händlovy opery *Semele*. Festival v Glyndebourne je proslulý špičkovými inscenacemi s mezinárodními hvězdami. V usedlosti rodiny Christie začala operní tradice r. 1934 jako soukromá představení. Jméno areálu kolem 600 let starého šlechtického sídla s divadlem uprostřed zahrad se brzy stalo světoznámým pojmem. V r. 2019 uplynulo 25 let od postavení nového divadla (1 000 míst). Program pro r. 2023: nově – *Semele*, *Dialogy karmelitek* (F. Poulenc), *Don Giovanni* (W. A. Mozart), ze starších – *Sen noci svatojanské* (B. Britten), *Život prostopášíka* (I. Stravinskij), *Nápoj lásky* (Donizetti).

📖 Finská autorka modernistické vážné hudby Kaija Saariaho oslavila 14. 10. 2022 70. narozeniny. Kompozici studovala v Helsinkách. Po přesídlení do Německa ve studiu pokračovala na Hochschule für Music Freiburg. V r. 1980 začala navštěvovat kurzy počítačové hudby. Ve své tvorbě kombinuje živou hudbu s elektronikou. První její opera – *Láska na dálku* – uvedená r. 2000 na Salcburském festivalu – sklídila velký úspěch. Druhá opera – *Adriana Mater* – vznikla na objednávku Opera National de Paris. V r. 2011 získala *Láska na dálku* cenu Grammy za nejlepší operu. V r. 2019 byla skladatelka v anketě BBC zvolena největší žijící skladatelkou světa. Švédskou hudební cenu Polar Music Prize získala v r. 2013. Její díla jsou hrána na mezinárodních festivalech.

📖 Newyorská filharmonie láká posluchače nejen na koncerty nové sezony tohoto nejstaršího amerického orchestru, který existuje od r. 1842, ale hlavně k návštěvě kompletně zrekonstruovaného interiéru budovy s adresou Lincoln Center Plaza na Manhattanu. Filharmonie získala pro své koncerty a jiné aktivity multižánrový prostor s 2 200 sedadly.

Nabídky, informace

✦ Přímé přenosy z MET v New Yorku přináší ty nejznámější opery a hvězdy operního nebe s velkou produkcí. Diváci opět uslyší produkce s pěvci jako Piotr Beczala, Sandra Radvanovsky, René Fleming, Joyce Di Donato, Sonja Jončeva, Anita Rachvelishva, Russel Thomas a další. V příštím roce to bude i inscenace Dona Giovanniho, kde v úloze Leporella vystoupí Adam Plachetka. 5. listopadu 2022 v 17:45 hod. je na programu opera G. Verdiho *La traviata*.

✦ 8. mezinárodní operní a hudební festival Janáček Brno – 2. – 20. listopadu 2022. Festival rozezná město, kde Leoš Janáček prožil prakticky celý svůj život. V podání předních operních domů, věhlasných dirigentů, režisérů a interpretů čeká na diváky či posluchače nabitý program, kterým se prolíná téma „QUO VADIS“. Operní produkce, mimořádné orchestrální koncerty, studentské hudebně – dramatické projekty, recitály, komorní řada, koncert vítěze mezinárodní soutěže Leoše Janáčka v Brně – obor klavír (více na www.janacek-brno.cz).

✦ Kdo je na světě nejmocnější? Zveme vás na baletní vystoupení studentů Taneční konzervatoře do Divadla Barka, Svatopluka Čecha 35a, Brno – 24. a 25. 11. 2022 od 18 hod. Vstupenky k zakoupení na www.tkspolek.cz.

✦ Poříděte si zajímavou publikaci THEATROCÉN – poctivá stopa 13. ročníku festivalu Divadelní svět Brno 2022 (vydává ND Brno).

Vážení přátelé,

přejme si společně, aby si brněnská kultura udržela vysokou kvalitu a abychom ji mohli sdílet, nevykojila ji energetická krize, covid či jiný „zádrhel“. Využívejte tedy všech možností, které naše tři scény nabízejí. Členové výboru SPNdB Vám přejí krásné zážitky a těší se na shledání s Vámi.

Jana Veselá

Použité zdroje:

Malá encyklopedie české opery	Katalog NdB 2022/23
Malá encyklopedie hudby	Webové stránky NdB
THEATROCÉN	Denní tisk a internet
Oxfordský slovník opery	DIVA – magazín NdB září - říjen
Postavy brněnského jeviště	Opera plus
Taneční aktuality	Osobnosti světové hudby
Metropolitan	

Uzávěrka Zpravodaje dne: 23. října 2022

Neprodejné. Zpravodaj vydává Spolek přátel NdB, Jugoslávská 652/98, 613 00 Brno, IČ 48510777 pro vnitřní potřebu.